

2021-02-16

Replik DN Debatt 14 februari, ”Flera partier vilseleder om elsystemet och klimatet”

”Hela kostnaden för elförsörjningen måste beaktas”

Naturskyddsföreningen och föreningen 100 procent förnybart tar den ökande elexporten, som vindkraftsutbyggnaden möjliggjort, i intäkt för en utfasning av kärnkraften (DN Debatt 14/2). Basindustrin vill hellre se att debatten handlar om hur framtidens elsystem kan utformas med fokus på kostnadseffektivitet, leveranssäkerhet och fossilfrihet.

Elanvändningen beräknas öka med minst 60 procent till år 2045, givet att vi ska klara klimatmålet och ha en växande industri. Därför är det bra att Sverige på årsbasis har ett överskott, som bidrar till att tränga undan kolkraft i Europa. Samtidigt skapar export av produkter tillverkade med fossilfri el global klimatnytta och stora ekonomiska värden som genererar jobb och välfärd i Sverige. Förutsättningen för detta är ett leveranssäkert elsystem med låga kostnader.

Elpriset har av naturliga skäl kommit i debattens fokus, men det är den totala kostnaden för elförsörjningen som avgör industrins långsiktiga konkurrenskraft, det vill säga systemkostnaden. En större andel oplanerbar elproduktion medför stora och snabba kast i elproduktionen som kräver ny infrastruktur för elöverföring, ellagring och flexibilitet både på produktions- och användarsidan.

Svenska kraftnäts utgifter för [systemtjänster](#) för att bevara stabiliteten i elsystemet ökar. Alla dessa kostnader adderar till den totala systemkostnaden och kommer i slutändan att ge elanvändarna högre kostnader. Användarflexibilitet innebär tidvis neddragen produktion orsakar störningar som är mycket kostsamma för industrin.

Naturskyddsföreningen och 100 procent förnybart menar att den ökande oplanerbara elproduktionen ger förutsättningar för investeringar i energilagring som vätgas och batterier. Dessa investeringar innebär dock ökade systemkostnader, även om elpriset är väldigt lågt när det blåser mycket. I Svenskt Näringslivs långsiktiga [scenarioanalys](#) av framtidens elsystem är ett fossilfritt teknikneutralt elsystem mer kostnadseffektivt och leveranssäkert än ett helt förnybart elsystem. Systemkostnaden för det förnybara alternativet är hela 40 % högre än för det teknikneutrala. Energipolitikens mål borde vara ett fossilfritt kraftsystem.

Systemkostnaderna måste stå i centrum. Det är helt avgörande att politiken tar sig an dessa frågor, snarare än att återupprepa hur stor den svenska elexporten är. Elsystemet måste svara upp mot användarnas behov. De stora klimatinvesteringar som nu sker inom basindustrin kräver en trygg, kostnadseffektiv och fossilfri elförsörjning över hela landet, året runt.

Viveka Beckeman, VD Skogsindustrierna

Magnus Huss, Förbundsdirektör och vice VD Innovations- och kemiindustrierna

Maria Sunér Fleming, VD Svemin

Bo-Erik Pers, VD Jernkontoret

Johan Bruce, Energidirektör SKGS

Referenser:

Kortsiktig marknadsanalys 2020, Svenska Kraftnät 2020

<https://www.svk.se/siteassets/om-oss/rapporter/2020/kortsiktig-marknadsanalys-2020.pdf>

Kraftsamling Elförsörjning, Policyrapport, Svenskt Näringslivs 2020

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/hcywnl_kraftsamling_el_forsorjning_-_policyrapportpdf_1162248.html/Kraftsamling_elforsorjning_-_policyrapport.pdf